

Język niemiecki

Poziom podstawowy

Opis arkuszy egzaminacyjnych

Arkusze egzaminacyjne z języka niemieckiego zostały opracowane na dwóch poziomach:

- podstawowym – *Arkusz I* (MJN-P1_1P-122)
- rozszerzonym – *Część I* (MJN-R1_1P-122) i *Część II* (MJN-R2_1P-122)

Arkusz egzaminacyjny na poziomie podstawowym zawierał 8 zadań, zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów, egzamin trwał 120 minut.

Poziom rozszerzony składał się z dwóch części. *Część I* zawierała 3 zadania, zdający mógł uzyskać maksymalnie 23 punkty, a *Część II* zawierała 6 zadań, za które zdający mógł uzyskać maksymalnie 27 punktów. Egzamin na poziomie rozszerzonym trwał 190 minut.

Arkusz egzaminacyjny na poziomie podstawowym składał się z trzech części: rozumienia słuchanego tekstu, rozumienia pisanego tekstu oraz wypowiedzi pisemnej. Część I poziomu rozszerzonego składała się z trzech zadań, z czego dwa pierwsze sprawdzały umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych, zaś zadanie trzecie było wypowiedzią pisemną. Część II egzaminu na poziomie rozszerzonym sprawdzała rozumienie tekstu słuchanego, rozumienie pisanego tekstu i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych.

Analiza jakościowa

Arkusz I

Zadanie 1. (5 pkt)

Zadanie z zakresu tematycznego „sport – imprezy sportowe” składało się z pięciu zadań częściowych i polegało na wysłuchaniu tekstu oraz wybraniu odpowiedzi zgodnych z treścią usłyszanego nagrania. Po dwukrotnym wysłuchaniu wypowiedzi Jana, relacjonującego swój udział w biegu maratońskim, zdający musieli zdecydować, które zadania są zgodnie, a które niezgodne z treścią wypowiedzi. W zadaniu zastosowano technikę prawda/fałsz.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania						
		LO	LP	LU	T	TU		
0,79		0,86	0,75	0,80	0,73	0,64		
Sprawdzane umiejętności								
Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (standard II.1.c).								
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności					
			Ogółem	LO	LP	LU	T	TU
1.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje.	1	0,94	0,97	0,91	0,98	0,92	0,85
2.		1	0,87	0,92	0,87	0,86	0,84	0,65
3.		1	0,68	0,78	0,65	0,64	0,60	0,50
4.		1	0,78	0,84	0,74	0,79	0,73	0,76
5.		1	0,66	0,77	0,58	0,71	0,58	0,42
Komentarz:								
Zadanie okazało się łatwe.								

Zadanie 2. (5 pkt)

Nagranie w zadaniu mieściło się w zakresie tematycznym „podróżowanie i turystyka – baza noclegowa”. Tekst informował o zaletach pięciu hoteli położonych w górach. Zadanie składało się z pięciu zadań częściowych i polegało na wysłuchaniu tekstu oraz wybraniu odpowiedzi zgodnych z treścią usłyszanego nagrania. Po dwukrotnym wysłuchaniu tekstu zdający musieli dopasować do osób, zainteresowanych określoną bazą noclegową, właściwy opis hotelu. Katalog, z którego zdający wybierali poszczególne stwierdzenia, zawierał jeden element dodatkowy, który nie pasował do żadnego opisu. Technika zastosowana w tym zadaniu było dobieranie.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania						
		LO	LP	LU	T	TU		
0,65		0,72	0,60	0,60	0,59	0,51		
Sprawdzane umiejętności								
Zdający określa główną myśl tekstu (II.1a).								
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności					
			Ogółem	LO	LP	LU	T	TU
1.	Zdający określa główną myśl tekstu.	1	0,74	0,80	0,69	0,69	0,69	0,58
2.		1	0,50	0,58	0,39	0,38	0,44	0,38
3.		1	0,82	0,88	0,74	0,69	0,78	0,50
4.		1	0,52	0,57	0,45	0,55	0,47	0,56
5.		1	0,67	0,75	0,71	0,71	0,58	0,52
Komentarz:								
Zadanie okazało się umiarkowanie trudne.								
Najtrudniejsze było zadanie cząstkowe 2.2. (łatwość 0,50). Prawidłowe przyporządkowanie zdania: „<i>Andreas möchte Skipisten in der Nähe haben.</i>” wymagało pełnego zrozumienia opisu lokalizacji hotelu: „<i>Das (...) Hotel liegt direkt am Lift, für passionierte Skifahrer also ideal. Man verliert keine Zeit und Energie mit langen Busfahrten.</i>“Najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie 2.3. Zarówno zrozumienie opisu ośrodka czasowego : „<i>Vom Alter der Hotelgäste her gibt es keine Einschränkungen. Im Ort befinden sich viele Geschäfte, Apotheken, Ärzte aller Art und ein Krankenhaus.</i>”, jak i prawidłowe odczytanie zdania: „<i>Eva fährt mit ihrem kranken Vater in den Urlaub.</i>” nie sprawiły zdającym większych problemów.								

Zadanie 3. (5 pkt)

Zadanie z zakresu tematycznego „kultura – uczestnictwo w kulturze” składało się z pięciu zadań częściowych. Po dwukrotnym wysłuchaniu wywiadu z młodym kucharzem, który opowiadał o realizowanym projekcie artystycznym, zdający wybierali odpowiedzi zgodne z treścią usłyszanego nagrania. Było to zadanie wyboru wielokrotnego, w którym liczba możliwości odpowiedzi została ograniczona do trzech.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	LU	T	TU
0,55		0,61	0,51	0,51	0,49	0,44

Sprawdzane umiejętności								
Zdający selekcjonuje informacje (II.1d).								
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności					
			Ogółem	LO	LP	LU	T	TU
1.	Zdający selekcjonuje informacje.	1	0,74	0,79	0,71	0,62	0,70	0,62
2.		1	0,27	0,35	0,15	0,33	0,20	0,17
3.		1	0,72	0,75	0,73	0,74	0,68	0,65
4.		1	0,53	0,63	0,54	0,50	0,44	0,47
5.		1	0,48	0,56	0,44	0,38	0,42	0,29
Komentarz:								
Zadanie okazało się umiarkowanie trudne.								
Najtrudniejsze dla zdających okazało się zadanie 3.2. (łatwość 0,27). Maturzyści podczas słuchania tekstu nie zrozumieli informacji zawartej we fragmencie: „<i>Wir hatten Glück und haben einen Geldgeber gefunden. Er ist kein Gummibärchenhersteller und auch nicht unser Chef, obwohl unsere Kunst dem Chef ganz gut gefällt.</i>“, a zatem nie potrafili wskazać poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie: „<i>Von wem wird das Projekt der Jungen finanziert?</i>“Najłatwiejsze dla zdających było zadanie częściowe 3.1. (łatwość 0,74). Zarówno zrozumienie treści pytania („<i>Wo sind die beiden jungen Männer auf ihre Idee gekommen?</i>”), jak i prawidłowe odczytanie fragmentu tekstu („<i>Auf der U-Bahn-Strecke von der Arbeit nach Hause war uns wieder einmal langweilig. Wir aßen Gummibärchen und plötzlich klebte einer von uns ein Gummibärchen an das U-Bahn-Fenster. (...) Wir klebten ein kleines Muster.</i>”) nie sprawiły zdającym większych problemów.								

Zadanie 4. (7 pkt)

Zadanie składało się z siedmiu zadań częściowych i było realizowane w oparciu o wywiad z piosenkarzem i prezenterem telewizyjnym. Tekst do zadania mieścił się w zakresie tematycznym „praca – popularne zawody i związane z nimi czynności”. Zdający musieli dopasować właściwe pytanie do podanych odpowiedzi. Dwa z zamieszczonych w katalogu pytań nie pasowały do żadnej z odpowiedzi. Technika sprawdzania umiejętności zdających było zadanie na dobieranie.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania						
		LO	LP	LU	T	TU		
0,65		0,73	0,59	0,62	0,58	0,46		
Sprawdzane umiejętności								
Zdający selekcjonuje informacje (II.2d)								
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności					
			Ogółem	LO	LP	LU	T	TU
1.	Zdający selekcjonuje informacje.	1	0,71	0,79	0,66	0,67	0,65	0,39
2.		1	0,88	0,88	0,85	0,98	0,88	0,86
3.		1	0,47	0,57	0,38	0,40	0,39	0,30
4.		1	0,56	0,68	0,45	0,55	0,47	0,35
5.		1	0,69	0,81	0,63	0,62	0,60	0,38
6.		1	0,45	0,56	0,42	0,31	0,35	0,33
7.		1	0,79	0,83	0,76	0,79	0,76	0,59

Komentarz:

Zadanie okazało się umiarkowanie trudne.

- Najtrudniejsze dla maturzystów okazało się zadanie 4.6. (łatwość 0,45). Nieprawidłowa interpretacja odpowiedzi prezentera telewizyjnego spowodowała, że zdający nie połączyli wskazanego fragmentu tekstu z adekwatnym pytaniem: „*Du warst bei der Fußball-Weltmeisterschaft 2010 in Südafrika. Was hat dir dort gefallen und was nicht?*”.
- Rozwiązanie zadania częściowego 4.2. (łatwość 0,88) nie przysporzyło zdającym większych problemów. Z łatwością dopasowali do wskazanego fragmentu wywiadu właściwe pytanie: „*Was gefällt dir besonders am KI.KA?*”. Maturzyści prawidłowo zinterpretowali odpowiedź zamieszczoną w tym zadaniu: „*Dass man hier beim Reinkommen ins Studio schon mal nett begrüßt wird. (...) Das Allerwichtigste ist für mich, dass wir beim KI.KA absolut keine Werbung haben.*”.

Zadanie 5. (7 pkt)

Zadanie obejmowało zakres tematyczny „życie rodzinne i towarzyskie – styl życia” i składało się z siedmiu zadań częściowych. W tekście do zadania Anke Lübbert opowiedziała o udziale w projekcie, który miał znaczący wpływ na jej życie. Technika sprawdzania umiejętności zdających było zadanie wielokrotnego wyboru.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania						
		LO	LP	LU	T	TU		
0,47		0,56	0,38	0,52	0,39	0,31		
Sprawdzane umiejętności								
Zdający selekcjonuje informacje (II.2d)								
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności					
			Ogółem	LO	LP	LU	T	TU
1.	Zdający selekcjonuje informacje.	1	0,60	0,70	0,45	0,62	0,51	0,41
2.		1	0,42	0,50	0,39	0,52	0,35	0,27
3.		1	0,40	0,53	0,33	0,40	0,27	0,20
4.		1	0,67	0,76	0,55	0,71	0,60	0,42
5.		1	0,55	0,65	0,47	0,62	0,47	0,41
6.		1	0,24	0,29	0,17	0,31	0,19	0,23
7.		1	0,42	0,52	0,32	0,43	0,33	0,26

Komentarz:

Zadanie okazało się trudne.

- Najtrudniejsze dla zdających było zadanie 5.6. (łatwość 0,24). Maturzyści nie potrafili znaleźć wspólnej płaszczyzny semantycznej między werstraktorem („*Das Schiff wurde auch für politische Aktionen genutzt.*”) a fragmentem tekstu, zawierającym odpowiednią informację („*Wir waren auf dem Klimagipfel in Kopenhagen, haben für offene Grenzen demonstriert.*”).
- Najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie częściowe 5.4. (łatwość 0,67). Zdający bez trudu wskazali prawidłowe rozwiązanie („*Bei ihrer Freundin (wohnte Anke am Anfang des Projekts).*”), poprawnie interpretując odpowiedni fragment tekstu: „*Ich schlief die ersten Monate im Arbeitszimmer einer Freundin auf dem Fußboden (...).*”.

Zadanie 6. (6 pkt)

Tekst w tym zadaniu dotyczył zakresu tematycznego „szkoła – życie szkoły” i informował o niemieckiej szkole międzynarodowej w Kapstadzie. Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych i polegało na przeczytaniu tekstu oraz wybraniu odpowiedzi zgodnych z jego treścią. W zadaniu zastosowano technikę prawda/fałsz

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania						
		LO	LP	LU	T	TU		
0,70		0,77	0,63	0,69	0,64	0,59		
Sprawdzane umiejętności								
Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (standard II.2.c).								
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności					
			Ogółem	LO	LP	LU	T	TU
1.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje.	1	0,82	0,86	0,80	0,81	0,79	0,59
2.		1	0,86	0,91	0,76	0,83	0,83	0,83
3.		1	0,66	0,73	0,60	0,57	0,61	0,50
4.		1	0,63	0,70	0,61	0,62	0,57	0,50
5.		1	0,52	0,61	0,43	0,60	0,43	0,55
6.		1	0,70	0,79	0,56	0,69	0,62	0,58
Komentarz:								
Zadanie okazało się łatwe.								

Zadanie 7. (5 pkt)

Zadanie z zakresów tematycznych: „szkoła – życie szkoły” i „podróżowanie i turystyka – środki transportu” polegało na napisaniu wiadomości e-mail do koleżanki z Niemiec. W treści wymagana była realizacja następujących punktów:

- zaprosz koleżankę na Dzień Niemiecki organizowany w Twojej szkole,
- przedstaw program Dnia Niemieckiego,
- poprosz koleżankę o przywiezienie materiałów o Niemczech,
- wyjaśnij, jak dojechać do szkoły z dworca kolejowego.

W zadaniu tym nie był określony limit wyrazów. Ocenie nie podlegała także forma wypowiedzi. Za przekaz informacji podanych w czteropunktowym poleceniu można było uzyskać 4 punkty, a za poprawność językową 1 punkt.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania				
		LO	LP	LU	T	TU
0,69		0,80	0,62	0,55	0,62	0,31
Sprawdzane umiejętności						
Standard I – Wiadomości						
1 – znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi na podany temat						
2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (krótka wiadomość)						
Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej						
a – opisywanie przedmiotów, miejsc, zjawisk i czynności						
b – relacjonowanie wydarzeń						
c – wyrażanie stanów emocjonalnych						
d – przedstawianie i uzasadnianie swoich opinii						
e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji						

Standard IV – 2. Reagowanie językowe w zakresie pisania

b. uzyskiwanie, udzielanie, przekazywanie lub odmowa informacji, wyjaśnień, pozwoleń

c. poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej

Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku polskim

Lp.	Oceniane kryteria		Liczba pkt	Łatwość czynności					
				Ogółem	LO	LP	LU	T	TU
1.	Treść	Informacja 1	1	0,83	0,91	0,78	0,64	0,77	0,36
2.		Informacja 2	1	0,88	0,95	0,82	0,69	0,84	0,47
3.		Informacja 3	1	0,67	0,79	0,60	0,55	0,58	0,30
4.		Informacja 4	1	0,79	0,88	0,68	0,71	0,74	0,39
5.	Poprawność językowa		1	0,30	0,45	0,21	0,17	0,17	0,00

Przykładowy poprawny zapis rozwiązania:

Liebe Sonja,

ich möchte dich zum Deutschen Tag einladen. Er findet am 13. Juni in meiner Schule statt. Die Feierlichkeit beginnt um 8.00 Uhr. Es gibt einige Wettbewerbe und eine Ausstellung. Um 15.00 Uhr gibt es ein Konzert. Könntest du ein paar Bücher und Filme zum Thema Deutschgeschichte mitbringen?

Die Zufahrt vom Bahnhof ist nicht kompliziert. Man kann zur Schule mit der S-Bahn oder mit dem Bus fahren.

Ich hoffe dich endlich wiederzusehen.

Viele Küsse

XYZ

Inne przykładowe wypowiedzi zdających.

Zamieszczone w tym miejscu prace zdających nie są pozbawione błędów, nie należy ich więc traktować jako wzorca idealnego, warto jednak zwrócić uwagę na sposób realizacji poszczególnych elementów zadania.

Liebe Anke,

ich möchte dich zum Deutschen Tag, der in meiner Schule organisiert wird, einladen. Wir können an diesem Tag einen Film über Deutschland sehen. Ich habe noch eine Bitte. Könntest du Bücher über Deutschland mitnehmen? Der Weg zur Schule ist einfach. Neben dem Bahnhof gibt es eine Bushaltestelle. Du kannst den Bus Linie 17 nehmen und bis zum Ende der Straße fahren. Ich werde auf dich warten.

Bis bald!

XYZ

Liebe Kathrin!

Am 25.5.2012 wird in unserer Schule ein Deutscher Tag organisiert. Da ich dich gern meinen Schulfreunden und Lehrern vorstellen würde, lade ich dich hiermit zur Teilnahme an dieser Veranstaltung ein. Von 8.00 bis 10.00 Uhr wird von einem Vorleser ein deutsches Buch gelesen. Nach einer kurzen Pause werden wir dann ab 11.00 Uhr gemeinsam deutsche Lieder singen. Um 14.00 Uhr wird es noch Kaffee und Kuchen geben und danach wird die Veranstaltung beendet. Kathrin, wenn du kannst, bring einige deutsche Lieder mit. Die Anfahrt vom Hauptbahnhof ist sehr einfach. Du musst nur in den Bus Linie 25 am Bahnhofsplatz einsteigen und an der dritten Haltestelle aussteigen.

Schöne Grüße,

XYZ

Komentarz:

Zadanie okazało się umiarkowanie trudne.

- Zdający nie mieli większych problemów z przekazaniem informacji zawartych w poleceniu, a sformułowanych w języku polskim (łatwość kryterium treści wynosi 0,79).
- Najtrudniejsze okazało się zredagowanie prośby o przywiezienie materiałów o Niemczech (łatwość 0,67).
- Trudność w poprawnej realizacji tej części zadania sprawiała nieznajomość konstrukcji syntaktycznej, która pozwala na sformułowanie prośby w trybie warunkowym lub rozkazującym. Zdający nie radzili sobie z przekazaniem wskazanej informacji również ze względu na deficyty leksykalne, a mianowicie nieznajomość czasowników „mitbringen” czy „mitnehmen”.
- W pracach pojawiały się często nieprawidłowe konstrukcje trybu rozkazującego, np. „Nehmst Informationen (...)”, niepoprawnie formułowana prośba, np. „Ich bitte auf/über (...)”, „Ich bitte dich Information nach Deutschland fahren.“, „Kannst du Materialien verbringen?“.
- Najłatwiejsze okazało się przekazanie informacji drugiej (łatwość 0,88).
- Zdający nie mieli większych problemów z przedstawieniem programu Dnia Niemieckiego, organizowanego w szkole.
- Zastosowanie technik kompensacyjnych pozwoliło większości zdających sformułować informację o atrakcjach przygotowanych w ramach programu Dnia Niemieckiego, choć i te fragmenty pracy były naznaczone błędami językowymi, takimi jak: „Schüler war singen und tanzen.”
- Maturzyści są już dobrze przygotowani do przekazywania informacji, choć komunikacja w ich pracach była często zakłócona przez błędy leksykalno-gramatyczne. Potwierdza to niski wskaźnik łatwości za realizację kryterium poprawności językowej (łatwość 0,30).

Przykłady błędów występujących w pracach zdających:

- Błędy gramatyczne (fleksyjne i składniowe):
 - niepoprawna deklinacja rzeczowników i przymiotników, np.: *mit dem kleine Auto.*; *wir organisieren in die Schule*;
 - błędna koniugacja czasownika, np.: *ich/du fahren*; *ich einlade dich*; *er sollt mir helfen*; *du können perfekt sprechen*;
 - niepoprawne użycie przyimków, np.: *Materialien um Deutschland*; *auf der Kreuzung*; *mit dem Bahnhof*; *Ich lade dich auf Deutschtag ein.*;
 - niepoprawna rekcja czasowników, np. *Ich spreche um Deutschland.*; *Ich bitte auf/über*; *Ich warte für dir.*; *Er erzählt um die Ferien.*; *Ich warte für die Antwort.*;
 - nieprawidłowe stosowanie rodzajników (określonych, nieokreślonych, zerowych), np.: *Bringst du eine Bücher?*; *in Straße*; *neben U-Bahn*; *in Programm.*;
 - błędny szyk wyrazów w zdaniach z czasownikami modalnymi, np.: *Kannst du bringen Bücher über Deutschland?*; *Du musst fahren mit der Straßenbahn.*;
- Błędy leksykalne (wyrazowe, frazeologiczne, słowotwórcze):
 - nieznajomość adekwatnej leksyki, np.: *Tag Deutsch*;
 - stosowanie anglicyzmów, np. *light*; *monday*; *Poland*; *day*; *news*; *hello*; *dear*; *must*;
 - stosowanie polonizmów, np. *Konkurs* zamiast *Wettbewerb*;
- Błędy zapisu (ortograficzne, graficzne):
 - zapis rzeczowników małą literą, np.: *kirche*; *schluss*; *musik*; *idee*;
 - zapominanie o zapisie rzeczowników odczasownikowych wielką literą, np.: *das tanzen*;
 - błędny zapis takich wyrazów, jak: *Buss*; *wolte*; *vileicht*; *müchte*;

Poziom prac był bardzo zróżnicowany, wiele z nich należy określić jako chaotyczne i niekomunikatywne. Przeważały jednak prace w pełni realizujące polecenie, spójne i logiczne. Zadanie nie wymagało użycia skomplikowanego słownictwa oraz struktur gramatycznych, a zatem jego stopień trudności nie był zbyt wysoki dla zdających egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie podstawowym.

Zadanie 8. (10 pkt)

Zadanie polegało na napisaniu listu prywatnego do kolegi z Niemiec. W liście zdający miał poinformować adresata o zamiarze wyjazdu za granicę, a całe zadanie obejmowało zakresy tematyczne: „podróżowanie i turystyka – baza noclegowa”, „człowiek – uczucia i emocje” i „życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania czasu wolnego”. Zdającego obowiązywało zachowanie formy właściwej dla listu prywatnego, uwzględnienie limitu słów (od 120 do 150 słów) oraz realizacja następujących punktów:

- poinformuj kolegę o zamiarze wyjazdu za granicę i podaj cel wyjazdu,
- przedstaw, jaki masz problem z organizacją podróży i poproś o radę w sprawie zakwaterowania,
- napisz o reakcji rodziców na Twoją decyzję i wyjaśnij, skąd będziesz miał pieniądze na wyjazd,
- zapytaj kolegę o jego plany po maturze i zaproponuj wspólny wyjazd.

Kryteria oceniania w tym zadaniu uwzględniały następujące elementy: komunikatywny przekaz informacji zawartych w poleceniu (4 punkty), formę, w jakiej zostały one przekazane (2 punkty), poprawność językową (2 punkty) oraz bogactwo językowe (2 punkty).

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania				
	LO	LP	LU	T	TU
0,63	0,77	0,54	0,44	0,53	0,21

Sprawdzane umiejętności

Standard I – Wiadomości

1 – znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi na podany temat

2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (list prywatny)

Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej

a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności

b – relacjonowanie wydarzeń

c – wyrażanie stanów emocjonalnych

d – przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii

e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji

f – wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem limitu słów

Standard IV – Umiejętność reagowania językowego w zakresie pisania

b – uzyskiwanie, udzielanie, przekazywanie lub odmowa informacji, wyjaśnień, pozwoleń

c – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej

Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku polskim na język niemiecki

Lp.	Oceniane kryteria		Liczba pkt	Łatwość czynności					
				Ogółem	LO	LP	LU	T	TU
1.	Treść	Informacja 1a,b	1	0,84	0,93	0,78	0,73	0,77	0,37
2.		Informacja 2a,b	1	0,70	0,83	0,55	0,52	0,61	0,26
3.		Informacja 3a,b	1	0,80	0,91	0,70	0,49	0,72	0,32
4.		Informacja 4a,b	1	0,71	0,85	0,61	0,49	0,61	0,26
9.	Forma		2	0,70	0,83	0,65	0,50	0,60	0,20
10.	Bogactwo językowe		2	0,58	0,72	0,52	0,42	0,46	0,21
11.	Poprawność językowa		2	0,36	0,53	0,24	0,15	0,21	0,03

Przykładowy poprawny zapis rozwiązania:

Lieber Markus,

wie geht es dir? Mir geht es gut. Bald bin ich mit meinem Abitur fertig. In den Ferien, die danach folgen, möchte ich nach Italien fahren, um mich richtig zu erholen.

Ich organisiere den Urlaub alleine, weil ich nicht ein Reisebüro, für etwas, das ich alleine machen kann, bezahlen will. Eigentlich wollte ich alles im Internet überprüfen und buchen. Leider habe ich momentan keinen Internetzugang, weil wir den Anbieter tauschen. Ich werde es also nächste Woche regeln. Ich kann mich aber nicht entscheiden, wo ich lieber übernachten will. Findest du eine Jugendherberge oder ein normales Hotel besser? Meine Eltern freuen sich sehr, dass ich mich für einen Ausflug entschieden habe. Sie finden auch, dass ich mich erholen sollte. Ich kann auch meine Verantwortung beweisen. Immerhin organisiere ich alles selbst und das Geld habe ich auch das letzte Jahr alleine gespart.

Was hast du nach dem Abi vor? Hast du schon Pläne? Vielleicht würdest du mit mir nach Italien fahren? Schreib schnell zurück!

Viele liebe Grüße,

XYZ

Inne przykładowe wypowiedzi zdających.

Zamieszczone w tym miejscu prace zdających nie są pozbawione błędów, nie należy ich więc traktować jako wzorca idealnego, warto jednak zwrócić uwagę na sposób realizacji poszczególnych elementów zadania.

Lieber Sven!

Vielen Dank für deinen letzten Brief. Entschuldigung, dass ich so lange nicht geantwortet habe.

Nach dem Abitur habe ich die Absicht, ins Ausland zu fahren, um vor dem Studium ein bisschen Geld zu verdienen und auch die Sprachkenntnisse zu verbessern.

Ich habe aber ein Problem, womit ich nach England fahren soll: mit dem Bus oder mit dem Auto. Kannst du mir auch einen Rat geben, wo ich dort übernachten und wohnen könnte? Ich kenne mich nicht darin aus.

Meine Eltern waren mit dieser Entscheidung leider nicht zufrieden. Zum Glück aber geben sie mir Geld für diese Reise.

Welche Pläne hast du nach dem Abitur? Vielleicht könnten wir zusammen dahin fahren? Was denkst du darüber? Ich würde mich freuen, wenn du mit dieser Idee einverstanden sein wirst. Ich warte auf deine schnelle Antwort.

Viele Grüße,

XYZ

Lieber Otto!

Wie du weißt, bin ich, ebenso wie du, kurz vor dem Abitur. Sobald ich diese Prüfung abgeschlossen habe, will ich unbedingt für ein Jahr nach Deutschland ausreisen, um Geld für mein Studium zu verdienen.

Ich habe bereits Arbeit in Berlin gefunden, allerdings hatte ich bislang keinen Erfolg bei der Wohnungssuche. Da du in Potsdam wohnst, kennst du vielleicht jemanden im angrenzenden Berlin, der mir bei diesem Problem helfen könnte? Ich wäre dir für einen guten Rat sehr dankbar.

Als ich meinen Eltern von den Plänen erzählt habe, haben sie recht positiv reagiert und versprechen mir sogar mit etwas Geld für die Reise zu helfen.

Was planst du eigentlich für die Zeit nach dem Abi? Vielleicht könnten wir uns gemeinsam eine Wohnung in Berlin anmieten? Ich könnte sogar meinen zukünftigen Arbeitgeber nach einer Beschäftigung für dich fragen.

Überdenke bitte meinen Vorschlag und schreib mir so schnell es geht zurück!

Herzliche Grüße,

deine XYZ

Komentarz:

Zadanie było umiarkowanie trudne. Podobnie jak w latach ubiegłych, zdający najlepiej radzili sobie z przekazaniem poszczególnych informacji i tworzeniem wypowiedzi pisemnej w określonej formie. Realizacja kryterium bogactwa językowego i poprawności językowej nadal nie osiąga wysokiego poziomu, ponieważ zdający nie wykazali się zadowalającą znajomością struktur leksykalno-gramatycznych.

Zdający dobrze poradzili sobie z przekazaniem informacji, ponieważ tematyka listu była bliska ich doświadczeniom i zainteresowaniom.

- Dla zdających najtrudniejsze okazało się przekazanie drugiej informacji (łatwość 0,70). Zdający nie znali adekwatnych struktur leksykalnych i opisanie problemu związanego z organizacją podróży dla większości z nich okazało się zbyt skomplikowane. Najczęściej ograniczali się w swoich listach do podania informacji: „*Ich habe ein Problem.*”, nie wyjaśniając, o jaki problem chodzi.
- Abiturienti nie potrafili również sformułować prośby o radę w sprawie zakwaterowania. W tej części listu pojawiło się wiele nieprawidłowych leksemów, np. „*Gib mir eine Rate.*“, „*Kannst du mir Ratte geben?*”.
- Najłatwiejsze okazało się przekazanie pierwszej informacji (łatwość 0,84).
- Zdający w komunikatywny sposób pisali o zamiarze wyjazdu za granicę, np. „*Nach dem Abitur möchte ich nach Deutschland fahren.*” i podawali cel wyjazdu, „*Dort plane ich meine Sprachkenntnisse verbessern.*”
- Największe problemy sprawiło zdającym sformułowanie komunikatywnego przekazu wskazanych informacji.
- W większości prac podejmowano próbę realizacji zadania, jednak ze względu na liczne błędy językowe i nieznaną adekwatną leksykę egzaminator nie mógł przyznać punktu za przekaz informacji.
- Zdający często nie potrafili sprostać wymaganiom stawianym w zakresie bogactwa i poprawności językowej, uzyskując w tych kryteriach najmniej punktów.
- W rozwiązaniach zadania 8 odnotowano liczne błędy językowe. Prace naznaczone dużą liczbą błędów leksykalno-gramatycznych były często zupełnie niekomunikatywne dla odbiorcy, co wpływało na ocenę przekazu informacji.

Najczęściej powtarzające się w tym zadaniu błędy językowe:

- Błędy gramatyczne (fleksyjne i składniowe):
 - niepoprawna deklinacja rzeczowników i przymiotników, np.: *das bequemes Hotel; ein billiger Hotel; eine große Problem/ eine große Probleme; die beste Freunde; liebe Jan; mit die Eltern; mein erste Mal; Ich suche billig Wohnung. Ich habe guten Idee.*
 - błędna koniugacja czasownika, np.: *ich wolle; du habst; ich müsse; Meine Eltern und Schwester sein zufrieden.*

- niepoprawna rekcja czasowników, np. *Ich warte für/ aus dich.; Kannst du an meine Fragen antworten?; Du glaubst darüber.; Ich freue mich von dich.*
- nieprawidłowe formy imiesłowu czasu przeszłego, np.: *geschrieben, gearbeitet, gefragt, gefunden;*
- niepoprawne stosowanie przyimków, np.: *Ich möchte im/ auf/ nach Ausland fahren.; Ich fahre auf der See/ zu Deutschland/ in England/ nach Urlaub/ zu Europa/ in der Italien;*
- nieprawidłowe stosowanie rodzajników (określonych, nieokreślonych, zerowych), np.: *das ist gut Idee.; nach Abitur;*
- błędny szyk wyrazów w zdaniach pobocznych, np.: *..., dass ich gehe ins Kino., ..., weil er kommt zu mir.; ..., wo kann ich wohnen.; ..., wo ich kann schlafen.; ..., weil ich will arbeiten.*
- nieprawidłowe tworzenie trybu przypuszczającego, np. *„Wenn ich die Abitur geschrieben würde,“;*
- niepoprawne użycie zaimków zwrotnych lub ich brak, np. *Ich möchte erholen. Ich freue sich ...;*
- nieprawidłowy szyk wyrazów w zdaniach z czasownikiem modalnym, np. *„Nach dem Abitur ich möchte fahren nach Deutschland.“;*
- Błędy leksykalne (wyrazowe, frazeologiczne, słotwórcze):
- nieznaną adekwatnej leksyki, np. *Die Eltern sind schlecht.;*
- nieznaną związków frazeologicznych, np.: *„Ich bitte dich nach Information um die Wohnung.“;*
- Błędy zapisu (ortograficzne, interpunkcyjne, graficzne):
- zapis rzeczowników małą literą, np.: *student, information;*
- zapominanie o zapisie rzeczowników odczasownikowych wielką literą, np.: *das essen, das lesen;*
- błędny zapis takich wyrazów, jak: *dan; durch; numer, nich;*
- Wiele błędów wynikało z nieznaną struktur leksykalno-gramatycznych potrzebnych do prawidłowego rozwiązania zadań.
- W pracach występowały także liczne błędy językowe utrudniające komunikację, np. *Ich habe die Eltern hinter sich.*

Analiza prac pokazała, że zdającym nie sprawiło większych trudności napisanie listu prywatnego, w którym nie były potrzebne konstrukcje trudniejsze, typowe dla listu formalnego. Pojawiły się jednak problemy z przekazaniem niektórych informacji wymaganych w zadaniu, tzn. trzeciej informacji w wiadomości e-mail i drugiej informacji w liście prywatnym. Najczęstszą przyczyną tych trudności była nieznaną leksyki. Zdający często interpretowali polecenie wyrażone w języku polskim, jako wymagające użycia skomplikowanych struktur leksykalno-gramatycznych, a przecież wskazane informacje można było przekazać w sposób opisowy lub z wykorzystaniem technik kompensacyjnych.

Poziom rozszerzony

Część I

Część pierwsza testu na poziomie rozszerzonym trwała 120 minut i składała się z dwóch zadań sprawdzających umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych oraz zadania sprawdzającego umiejętność konstruowania wypowiedzi pisemnej. Za tę część testu zdający mógł otrzymać 23 punkty (46% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 1. (2,5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu, niepowiązanych semantycznie zdań, które mieszczą się w następujących zakresach tematycznych: „życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania czasu wolnego, czynności życia codziennego”, „człowiek – uczucia i emocje”. Zadanie sprawdzające znajomość struktur leksykalno-gramatycznych polegało na uzupełnieniu luk poprzez przetłumaczenie na język niemiecki podanych w nawiasach fragmentów. Wymagało ono pełnej poprawności ortograficznej wpisywanych fragmentów zdań.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania					
		LO	LP	LU	T		
0,33		0,35	0,13	0,40	0,28		
Sprawdzane umiejętności							
Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu (V.2b)							
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności				
			Ogółem	LO	LP	LU	T
1.	Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu.	0,5	0,49	0,54	0,08	0,50	0,31
2.		0,5	0,26	0,26	0,08	0,50	0,30
3.		0,5	0,31	0,32	0,17	0,50	0,28
4.		0,5	0,22	0,26	0,00	0,00	0,09
5.		0,5	0,38	0,38	0,33	0,50	0,42
Poprawny zapis rozwiązania:							
1.1. Während der Reise hat er einen Roman gelesen.							
1.2. Warum ist ein anderer Termin nicht mehr möglich?							
1.3. Ehrlich gesagt, habe ich keine Lust es Dir zu erklären.							
1.4. Mach dich endlich an die Arbeit, anstatt fernzusehen.							
1.5. Ich halte Michael für meinen besten Freund.							
Komentarz:							
Zadanie to okazało się trudne.							
Najtrudniejsze było zadanie cząstkowe 1.4. (łatwość 0,22). Zdający uzupełniali wprowadzić lukę, ale zapominali o konstrukcji bezokolicznikowej z „zu” i kończyli zdanie nieprawidłowo pod względem syntaktycznym, wpisując formę „fernsehen” lub „fernsiehst”.Zdający mieli natomiast mniej problemów z prawidłowym rozwiązaniem zadania 1.1 (łatwość 0,49). Świadczy to o funkcjonalnym opanowaniu przyimka „während” łączącego się z Genitivem.Do najczęściej pojawiających się błędów należały: 1.1. Während Reise;1.2. ... ein anderes Termin;1.3. Richtig sagen,;							

1.4. ..., anstatt fernsehen.;

1.5. ... als meinen besten Freund.

Zadanie 2. (2,5 pkt)

Tekst zadania informował o nadmiernej produkcji dwutlenku węgla i mieścił się w zakresie tematycznym „świat przyrody – zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego”. Zadanie polegało na uzupełnieniu pięciu luk w tekście wyrazami podanymi w ramce. Zdający musiał przekształcić właściwy wyraz, wybrany spośród siedmiu opcji, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Wymagano pełnej poprawności ortograficznej wpisywanych wyrazów. Zadanie sprawdzało znajomość składni i struktur leksykalno-gramatycznych na poziomie rozszerzonym.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania			
	LO	LP	LU	T
0,50	0,51	0,35	0,30	0,49

Sprawdzane umiejętności

Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu. (V.2b)

Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności				
			Ogółem	LO	LP	LU	T
1.	Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu.	0,5	0,75	0,78	0,67	0,50	0,63
2.		0,5	0,59	0,62	0,33	0,50	0,51
3.		0,5	0,33	0,30	0,08	0,00	0,55
4.		0,5	0,68	0,70	0,58	0,50	0,63
5.		0,5	0,13	0,13	0,08	0,00	0,15

Poprawny zapis zdań, w których występowały luki:

2.1. Könnt ihr **euch** vorstellen, dass der durchschnittliche Deutsche pro Jahr elf Tonnen Kohlendioxid produziert?

2.2. Große Mengen Kohlendioxid sind aber umweltschädlich, weil es als so genanntes Treibhausgas dafür verantwortlich ist, dass es auf unserem Planeten immer **wärmer** wird.

2.3. Sogar die Ernährung eines **Menschen** spielt eine Rolle beim Schutz unseres Klimas.

2.4. Für tierische Erzeugnisse wie Milch und Fleisch verbraucht man **mehr** Energie als für den Gemüseanbau.

2.5. Deswegen solltest du nur die Räume heizen, in denen du dich auch tatsächlich **aufhältst**.

Komentarz:

Zadanie to okazało się umiarkowanie trudne.

- Najtrudniejsze było zadanie cząstkowe 2.5. (łatwość 0,13). Zdający zazwyczaj podejmowali prawidłową decyzję, wpisując w lukę w tekście wyraz „aufhalten”. Jednak niepoprawna koniugacja czasownika sprawiała, że rozwiązania nie można było uznać za prawidłowe.
- Najmniej problemów sprawiło zdającym zadanie 2.1., którego prawidłowe rozwiązanie zależało od uzupełnienia wskazanej luki w tekście zaimkiem zwrotnym w celowniku, podanym tutaj w drugiej osobie liczby mnogiej („euch”). Świadczy to o dobrym opanowaniu koniugacji czasowników używanych jako zwrotne, połączonych fakultatywnie z dopełnieniem w bierniku, a występujących częściej z zaimkiem zwrotnym w celowniku.

- Do najczęściej popełnianych błędów należały:
2.1. *sich*;
2.2. *warmer*;
2.3. *Mensches*;
2.4. *viel*;
2.5. *aufhaltest*.

Zadanie 3. (18 pkt)

Zadanie polegało na napisaniu własnego tekstu we wskazanej formie (rozprawka, recenzja, opowiadanie) na jeden z trzech podanych poniżej tematów.

1. Coraz więcej młodych ludzi po maturze decyduje się usamodzielnąć poprzez wyprowadzkę z domu rodzinnego i podjęcie pracy zarobkowej na swoje utrzymanie. Napisz rozprawkę, przedstawiając pozytywne i negatywne strony takiego zjawiska.
2. Napisz recenzję wybranego czasopisma młodzieżowego. Uwzględnij jego szatę graficzną oraz korzyści, jakie młodzi ludzie czerpią z jego czytania.
3. Napisz opowiadanie o robocie, który mimo niekorzystnych działań sąsiadów uratował dom przed zniszczeniem.

Wypowiedzi pisemne dotyczyły następujących tematów: „człowiek – uczucia i emocje”, „dom – miejsce zamieszkania”, „praca – rynek pracy”, „życie rodzinne i towarzyskie – styl życia, konflikty i problemy”, „kultura – uczestnictwo w kulturze”, „nauka, technika – obsługa i korzystanie z urządzeń technicznych”. Oceniane były następujące elementy: treść (5 punktów), kompozycja (4 punkty), bogactwo językowe (5 punktów) oraz poprawność językowa (4 punkty). W zadaniu obowiązywał limit długości tekstu. Wypowiedź miała zawierać 200 – 250 wyrazów.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania			
	LO	LP	LU	T
0,75	0,76	0,69	0,81	0,68

Sprawdzane umiejętności

Standard I – Wiadomości

1 znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi na podany temat

2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (rozprawka, recenzja, opis)

Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej

a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności

b – relacjonowanie wydarzeń

c – wyrażanie różnych intencji / stanów emocjonalnych

d – przedstawianie i uzasadnianie opinii

e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji

f – wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem limitu słów

Standard IV – Tworzenie wypowiedzi pisemnej

b – uzyskiwanie, udzielanie, przekazywanie lub odmowa informacji, wyjaśnień, pozwoleń

c – poprawne stosowanie środków językowych, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej

Lp.	Oceniane kryteria	Liczba pkt	Łatwość czynności				
			Ogółem	LO	LP	LU	T
1.	Treść	5	0,90	0,91	0,93	1,00	0,86
2.	Kompozycja	4	0,88	0,90	0,90	0,88	0,79
3.	Bogactwo językowe	5	0,70	0,71	0,62	0,80	0,65
4.	Poprawność językowa	4	0,47	0,49	0,29	0,50	0,37

Przykładowe wypowiedzi zdających.

Zamieszczone tutaj prace zdających nie są pozbawione błędów, nie należy ich więc traktować jako wzorca idealnego, warto jednak zwrócić uwagę na sposób realizacji poszczególnych elementów zadania.

Temat 1. Rozprawka

Heutzutage denken immer mehr Jugendliche daran, dass sie nach dem Abitur nicht mehr mit den Eltern wohnen. Sie entscheiden sich, unabhängig zu sein. Man kann sich fragen, warum sie so tun. In meiner Arbeit möchte ich die guten und schlechten Seiten dieser Entscheidung zeigen.

Vor vielen Jahrhunderten hat Horaz gesagt: „Genieße den Tag.“ Ich bin der Meinung, dass die Jugendlichen, die schon allein wohnen möchten, „den Tag genießen“ wollen. Sie möchten ihr Leben selbst gestalten, z.B. jeden Tag in die Disco gehen, um dort neue Menschen kennen zu lernen. Und die Eltern verbieten ihren Kindern viel, was ich an meinem Beispiel sagen kann.

Einerseits möchten die Jugendlichen Spaß haben, andererseits wollen sie schon ganz normal leben und arbeiten. Das ist eine gute Idee, weil die Jugendlichen die Verantwortung übernehmen können. Diese Menschen jobben in Restaurants, damit sie dann ihr Studium und ihr selbstständiges Leben finanzieren können.

Jetzt möchte ich die schlechten Seiten dieses Lebens zeigen. Manche Jugendliche arbeiten zu viel, weil sie studieren und gleichzeitig berufliche Karriere machen möchten. Ein solches Verhalten beeinflusst ihr Privatleben. Sie haben keine Zeit Freunde zu treffen oder sich zu erholen. Ein solches Leben kann nicht nur langweilig, sondern auch anstrengend sein.

Zusammenfassend möchte ich schreiben, dass das von jedem Menschen abhängt, wie er sein Leben gestaltet. Jeder kann wählen und entscheiden, wie er leben will.

Temat 2. Recenzja

Die Jugendzeitschrift „Młody Technik“ ist für junge wissenshungrige Menschen bedacht. Die Zeitschrift enthält viele Ideen, aber auch mehrere sachliche Beschreibungen aus den Gebieten Technik und Kunst.

Die Zeitschrift, die jeden Monat erscheint, hat immer auf der Titelseite ein Bild des führenden Themas und auch Titel der anderen Themen, die in der Zeitschrift beschrieben worden sind. Die gut bearbeiteten und mit zahlreichen Bildern belegten Zeitungsartikel sind ein Genuss für (die) Augen und (das) Gehirn, weil man sofort weiß, was in dem Text steht und beschrieben wird. Dazu kommen auch mehrere Hinweisungen und Tipps von Experten, die mit der Zeitschrift mitarbeiten. Die jungen Leute, die das Magazin in die Hand nehmen, werden bestimmt erfreut sein, weil die Zeitschrift nicht viel kostet und man hier interessante Informationen finden kann. Man kann hier lesen, wie z.B. ein Flugzeug entsteht und wie man ein eigenes Modellflugzeug baut. Man liest über die Entstehung des Wolkenkratzers, die Modernisierung der Reifen und so weiter. Die Schrift ist immer in drei Teile aufgeteilt. Der erste Teil ist eine Beschreibung des Hauptthemas und enthält die Geschichte und die Verwendung eines Geräts oder etwas anderes. Die inneren Seiten enthalten Interviews mit Fachleuten und sind mit ähnlichen Themen gespickt. Am Ende, das heißt auf den letzten zehn Seiten, befinden sich Hinweisen, wie man etwas selbst bauen kann.

Die Lehre, die die Jugend aus der Zeitschrift ziehen kann, ist groß, weil man dadurch die praktischen Fähigkeiten verbessert. Die Jugendzeitschrift „Młody Technik“ kann ich jedem Leser empfehlen, der sich für die Technik interessiert.

Temat 3. Opowiadanie

In der nicht weit entfernten Zukunft werden Roboter in menschlichen Haushalten arbeiten. Und so ist das auch bei der Familie Müller. Familie Müller hat einen treuen Roboter namens Alex. Familie Müller hat aber auch Nachbarn, die sie nicht besonders mögen.

Eines Tages beschloss die Familie Müller, in die Ferien zu fahren. Der Roboter Alex bekam vom Familienvater die Aufgabe, das Haus zu beschützen. Als die Nachbarn erfuhren, dass die Familie in die Ferien gefahren ist, bearbeiteten sie einen Plan, wie sie das Haus von der Familie Müller kaputtmachen können. Die Nachbarn haben darüber sehr lange nachgedacht und plötzlich ist ihnen eines Tages etwas eingefallen. Sie wussten, dass im Haus nur der kleine Roboter Alex geblieben ist. Die bösen Nachbarn dachten, dass Alex dumm und wehrlos ist, aber in Wahrheit war Alex sehr klug. Die Nachbarn kamen auf die Idee, eine Brandbombe zu bauen und sie im Haus von der Familie Müller zu legen. Die Explosion sollte das ganze Haus zerstören. Noch in derselben Nacht versuchten die mutigsten Männer aus der Nachbarschaft, in das Haus von der Familie Müller unbemerkt einzudringen. Die Männer legen die Brandbombe vor die Haustür und verschwanden in der Dunkelheit der Nacht. Aber die Gruppe wurde von einem Hund bemerkt, der angefangen hat zu bellen.

Das Bellen des Hundes hat Alex allarmiert. Er wollte nach draußen gehen, um ihn zu beruhigen. Als Alex die Haustür öffnete, fand er die Bombe. Er hat sie sofort entschärft. So hat der kleine Roboter das Haus der Familie Müller gerettet.

Komentarz:

Napisanie wypowiedzi na poziomie rozszerzonym było łatwe, wszystkie tematy okazały się atrakcyjne dla zdających. Maturzyści nie zawsze z należytą uwagą czytali polecenia, co skutkowało fragmentaryczną realizacją tematu wypracowania. Do najczęstszych uchybień, jakie dostrzeżono w pracach maturzystów, należą:

- brak tezy lub teza zapowiadająca jednostronną argumentację w rozprawce,
- podawanie zbyt szczegółowej informacji o zawartości treściowej recenzowanego czasopisma,
- pomijanie w opowiadaniu wydarzenia głównego.

Część II

Część II egzaminu na poziomie rozszerzonym (czas trwania: 70 minut) obejmowała rozumienie słuchanego tekstu oraz rozumienie pisanego tekstu i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych.

Rozumienie słuchanego tekstu trwało około 25 minut i składało się z trzech zadań. Nagrania były wykonane w warunkach studyjnych i zostały oparte na trzech różnorodnych tekstach. Lektorami byli rodzimi użytkownicy języka niemieckiego. Podobnie jak na poziomie podstawowym, każdy tekst nagrany był dwa razy i przewidziane były przerwy na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z treścią zadania, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 4. (5 pkt)

Zadanie odnosiło się do zakresu tematycznego: „świat przyrody – klimat, klęski żywiołowe” i składało się z pięciu zadań cząstkowych. Po dwukrotnym wysłuchaniu wiadomości dotyczącej pogody zdający decydował, które z podanych zdań są zgodne z treścią nagrania, a które nie (zadanie typu prawda/fałsz).

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania					
		LO	LP	LU	T		
0,81		0,80	0,78	0,80	0,86		
Sprawdzane umiejętności							
Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (standard II.1.c).							
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności				
			Ogółem	LO	LP	LU	T
1.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje.	1	0,83	0,82	0,92	0,50	0,85
2.		1	0,93	0,93	0,92	1,00	0,96
3.		1	0,78	0,78	0,83	1,00	0,81
4.		1	0,72	0,70	0,67	0,50	0,81
5.		1	0,79	0,78	0,58	1,00	0,88
Komentarz:							
Zadanie okazało się łatwe.							

Zadanie 5. (5 pkt)

Nagranie w tym zadaniu dotyczyło zakresów tematycznych: „człowiek – cechy charakteru, uczucia i emocje”, „szkoła – życie szkoły, kształcenie pozaszkolne”, a zastosowano w nim technikę dobierania. Treść nagrania stanowiło pięć wypowiedzi Anny Schmidt, nauczycielki z Humboldt-Gymnasium, a zadaniem zdającego było przyporządkowanie poszczególnym wypowiedziom odpowiednich nagłówków. Za prawidłowe rozwiązanie zadania zdający mogli uzyskać 5 punktów.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania			
		LO	LP	LU	T
0,89		0,88	0,80	1,00	0,91
Sprawdzane umiejętności					
Zdający określa główne myśli poszczególnych części tekstu (II. 1b)					

Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności				
			Ogółem	LO	LP	LU	T
1.	Zdający określa główne myśli poszczególnych części tekstu.	1	0,91	0,91	0,75	1,00	0,94
2.		1	0,91	0,91	0,92	1,00	0,93
3.		1	0,86	0,86	0,58	1,00	0,93
4.		1	0,87	0,87	0,75	1,00	0,87
5.		1	0,89	0,88	1,00	1,00	0,91
Komentarz: Zadanie okazało się łatwe.							

Zadanie 6. (5 pkt)

W zadaniu dotyczącym zakresu tematycznego „praca – zawody i związane z nimi czynności” zdającym zaprezentowano rozmowę z piosenkarką Christianą Stürmer, która opowiadała o swojej pracy. Zadanie polegało na wysłuchaniu tekstu oraz wybraniu odpowiedzi zgodnych z treścią usłyszanego nagrania. Było to zadanie wyboru wielokrotnego, w którym liczba możliwych odpowiedzi wynosiła cztery.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania					
		LO	LP	LU	T		
0,78		0,77	0,77	1,00	0,84		
Sprawdzane umiejętności							
Zdający selekcjonuje informacje (II. 1d)							
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności				
			Ogółem	LO	LP	LU	T
1.	Zdający selekcjonuje informacje.	1	0,66	0,64	0,50	1,00	0,76
2.		1	0,64	0,62	0,58	1,00	0,76
3.		1	0,87	0,86	0,83	1,00	0,88
4.		1	0,90	0,89	0,92	1,00	0,93
5.		1	0,85	0,84	1,00	1,00	0,87
Komentarz:							
Zadanie okazało się łatwe.							

Zadanie 7. (4 pkt)

Zadanie sprawdzało rozumienie tekstu „Das Tattoo: ein Dauerbrenner?“, mieszczącego się w zakresach tematycznych: „człowiek – wygląd zewnętrzny”, „życie rodzinne i towarzyskie – styl życia”. Tekst informował o wadach i zaletach wykonywania tatuażu. Technika sprawdzania umiejętności zdających było zadanie wielokrotnego wyboru.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania					
		LO	LP	LU	T		
0,80		0,78	0,75	1,00	0,85		
Sprawdzane umiejętności							
Zdający selekcjonuje informacje (II. 2d)							
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności				
			Ogółem	LO	LP	LU	T
1.	Zdający selekcjonuje informacje.	1	0,94	0,95	0,83	1,00	0,93
2.		1	0,62	0,60	0,67	1,00	0,72
3.		1	0,73	0,70	0,67	1,00	0,85
4.		1	0,90	0,89	0,83	1,00	0,93

Komentarz:

Zadanie okazało się łatwe.

Zadanie 8. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych i obejmowało zakresy tematyczne: „życie rodzinne i towarzyskie – okresy życia”, „żywienie – diety”, „zdrowie – higieniczny tryb życia, schorzenia, ich przyczyny, objawy i leczenie, uzależnienia”. Zadanie zostało skonstruowane w oparciu o tekst „Gewichtsprobleme?” na temat przyczyn powstawania nadwagi u dzieci i młodzieży oraz sposobu jej zapobiegania. Zastosowaną techniką było dobieranie. Zdający musieli dopasować właściwe nagłówki do poszczególnych fragmentów tekstu. Dwa z zamieszczonych w katalogu nagłówków nie pasowały do żadnego fragmentu.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania					
		LO	LP	LU	T		
0,80		0,79	0,62	1,00	0,85		
Sprawdzane umiejętności							
Zdający określa główne myśli poszczególnych części tekstu (II. 2b)							
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności				
			Ogółem	LO	LP	LU	T
1.	Zdający określa główne myśli poszczególnych części tekstu.	1	0,77	0,77	0,67	1,00	0,81
2.		1	0,85	0,86	0,58	1,00	0,84
3.		1	0,81	0,80	0,58	1,00	0,90
4.		1	0,74	0,72	0,58	1,00	0,85
5.		1	0,81	0,80	0,67	1,00	0,85
Komentarz:							
Zadanie okazało się łatwe.							

Zadanie 9. (3 pkt)

W zadaniu składającym się z sześciu zadań cząstkowych wykorzystano tekst z zakresów tematycznych: „życie rodzinne i towarzyskie – styl życia”, „sport – dyscypliny sportu, imprezy sportowe”. Tekst do zadania był wypowiedzią Olivera, który opowiada o przygotowaniach do biegu maratońskiego. W zadaniu zastosowano test luk sterowanych. Zdający musiał rozpoznać różnorodne struktury leksykalne i gramatyczne i wybrać właściwe uzupełnienia luk w tekście. Do wykonania tego zadania niezbędna była znajomość leksyki i gramatyki na poziomie rozszerzonym.

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających		Wskaźnik łatwości zadania					
		LO	LP	LU	T		
0,63		0,62	0,54	1,00	0,68		
Sprawdzane umiejętności							
Zdający rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście (II. 2j).							
Lp.	Oceniane czynności	Liczba pkt	Łatwość czynności				
			Ogółem	LO	LP	LU	T
1.	Zdający rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście.	0,5	0,56	0,53	0,58	1,00	0,66
2.		0,5	0,79	0,80	0,67	1,00	0,78
3.		0,5	0,36	0,31	0,50	1,00	0,58
4.		0,5	0,78	0,78	0,58	1,00	0,79
5.		0,5	0,57	0,58	0,50	1,00	0,54
6.		0,5	0,73	0,73	0,42	1,00	0,76

Komentarz:

Zadanie sprawdzające znajomość różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych okazało się umiarkowanie trudne.

- Najtrudniejsze było zadanie cząstkowe 9.3. (łatwość 0,36). Zdający nie potrafili wskazać prawidłowego uzupełnienia luki („wahr”) ze względu na nieprawidłowe odczytanie wyrażenia występującego w zdaniu („*Meinen Körper nehme ich dann kaum noch wahr (...)*”).
- Najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie 9.2. (łatwość 0,79). Maturzyści nie mieli problemów ze zrozumieniem zdania: „*Ich bevorzuge schnelle Beats und energiegeladene Musik.*“, a receptywne i produktywne opanowanie czasowników („*bevorzugen, gestalten, machen, senden*”), podanych jako opcje rozwiązań zadania, pozwoliło na wybór prawidłowego uzupełnienia wskazanej luki.

Podsumowanie i wnioski

Wyniki uzyskane przez tegorocznych maturzystów informują o stopniu opanowania poszczególnych sprawności językowych. W zakresie odbioru tekstu słuchanego, pisanego i tworzenia wypowiedzi pisemnej w postaci krótkiego i dłuższego tekstu na poziomie podstawowym oraz wypracowania na poziomie rozszerzonym zdający wykazali się porównywalnymi kompetencjami językowymi. Podobnie jak w latach ubiegłych maturzyści lepiej radzili sobie z zadaniami typu „prawda/fałsz” i „na dobieranie” niż z rozwiązywaniem zadań „wielokrotnego wyboru”.

Wskazanie prawidłowych rozwiązań zadań zamkniętych, zwłaszcza werstraktorów w zadaniach „wielokrotnego wyboru”, było możliwe dla tych maturzystów, których kompetencje językowe znajdują się na poziomie określonym standardami wymagań egzaminacyjnych. Błędne opcje odpowiedzi w zadaniach zamkniętych wskazywali zdający, którzy nie umieli łączyć faktów, nie potrafili znaleźć związków logicznych pomiędzy poszczególnymi fragmentami tekstu i mieli problemy ze zrozumieniem ogólnego sensu wypowiedzi. Niższy rejestr języka, niedostateczny zasób leksyki i struktur gramatycznych powodowały, że zdający koncentrowali uwagę na znanych sobie wyrażeniach, które błędnie wskazywali jako rozwiązania zadania, gdyż bagatelizowali kontekst semantyczny, w jakim wyrażenia te występowały.

W rozwiązywaniu zadań otwartych maturzyści osiągnęli najwyższą liczbę punktów za realizację kryterium treści zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. Informacje wyszczególnione w poleceniu do zadań otwartych z poziomu podstawowego w większości prac zostały przekazane w sposób komunikatywny. Dokładna analiza tematów wypracowań zamieszczonych w I części arkusza rozwiązywanego na poziomie rozszerzonym pozwoliła maturzystom na rozwinięcie wszystkich, wymaganych w poleceniu do zadania, elementów tematu. Prawidłowej konstrukcji wypracowań sprzyjała również znajomość zasad stosowania kryteriów oceniania poszczególnych zadań otwartych.

Na zadowalającym poziomie utrzymuje się realizacja kryterium formy w zadaniach otwartych dłuższej odpowiedzi na poziomie podstawowym oraz kompozycja wypracowań na poziomie rozszerzonym. Opanowanie umiejętności pisanie w wymaganej formie listu prywatnego na poziomie podstawowym oraz prawidłowe pod względem kompozycyjnym skonstruowanie rozprawki, recenzji i opowiadania na poziomie rozszerzonym, zautomatyzowanie użycia struktur leksykalno-gramatycznych właściwych dla poszczególnych typów wypowiedzi pisemnej i znajomość standardów wymagań egzaminacyjnych pozwoliły na osiągnięcie przez maturzystów wysokich wyników w omawianych kryteriach.

Niezadowalające kompetencje gramatyczne, leksykalne i semantyczne maturzystów generowały problemy z poprawnym i komunikatywnym przekazaniem informacji zamieszczonych w poleceniu do zadań otwartych na poziomie podstawowym, co powodowało obniżenie liczby punktów przyznawanych w kryterium treści. W pracach pisanych na tym poziomie występowały liczne powtórzenia struktur leksykalno-gramatycznych, klasyfikowanych jako średniozaawansowane lub podstawowe środki językowe.

Rzetelną informację o kompetencjach językowych maturzystów, zdających egzamin na poziomie rozszerzonym, daje sposób rozwiązania zadań sprawdzających znajomość struktur leksykalno-gramatycznych. Również podczas tegorocznej sesji maturalnej zadania 1 i 2 zamieszczone w I części poziomu rozszerzonego okazały się zadaniami najlepiej różnicującymi kompetencje językowe zdających. Abiturienti, dla których zadania sprawdzające znajomość struktur leksykalno-gramatycznych okazały się zbyt trudne,

uzyskiwali również mniej punktów za realizację kryterium bogactwa i poprawności językowej, ponieważ w wypracowaniu nie potrafili stosować zaawansowanego słownictwa.

Analiza zadań w poszczególnych częściach egzaminu wskazuje rodzaj działań dydaktycznych, jakie należy podjąć, aby dobrze przygotować uczniów do egzaminu maturalnego w kolejnych sesjach.

Podczas zajęć dydaktycznych z pewnością warto zwrócić uwagę na:

- podniesienie poziomu komunikatywności wypowiedzi pisemnych poprzez rozwijanie kompetencji gramatycznej, leksykalnej i semantycznej. Istotne jest zatem kształcenie u ucznia umiejętności stosowania gramatycznych środków językowych, użycia adekwatnego słownictwa oraz świadomego wyboru leksemów, mieszczących się w zakresie struktur leksykalno-gramatycznych, zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym,
- stosowanie różnych strategii czytelniczych, służących kształtowaniu zarówno globalnego, jak i selektywnego rozumienia tekstu słuchanego i pisanego,
- utrwalanie nowego materiału leksykalnego i gramatycznego poprzez lekturę różnorodnych tekstów, ilustrujących wybrane zagadnienia językowe,
- zaplanowanie powtórek, które sprzyjają przyswojeniu nawyków i umiejętności językowych. Taki systematyczny trening językowy sprawi, że wiedza deklaratywna, obejmująca nowo poznane elementy leksykalno-gramatyczne, przekształci się w wiedzę proceduralną, czyli w praktyczną umiejętność użycia środków językowych w komunikacji,
- rozwijanie u ucznia autonomii decyzyjnej poprzez realizację projektów językowych z wykorzystaniem mediów elektronicznych, głównie Internetu, który może służyć uczniowi jako narzędzie do poszukiwania i selekcjonowania informacji,
- kształcenie umiejętności wyszukiwania w tekstach wyrażen synonimicznych, których znajomość gwarantuje udzielenie prawidłowej odpowiedzi oraz ćwiczenie sprawnego rozpoznawania związków logicznych na poziomie zdania i akapitu,
- przypominanie uczniom o kryteriach oceniania poszczególnych typów wypowiedzi pisemnych, opisanych w aneksie do Informatora maturalnego.